

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 795-0630

הרה"צ רב' שכטר
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

והי' מחנך קדוש

רז"ל הצינו מפסוק זה, דבכל פעם שיש עמנו שכינה, בעיני קדושת המחנה מלד ערוה לואה ומ"ר, דצמחנה החיילים הצטיחה התורה, כי ד' ח' מתהלך בקרב מחנך להלילך וגו', והוה"נ בשעת תפילה ות"ת, ששכינה כנגדו. וצמחנה החיילים נחלקו צירושלמי (ע' ר"ח ספ"ק דערוצין) כמה חיילים בעיני צמקום אחד להחשב כמחנה. וצחזו"א (שמה) הציין להלכה דכל צי עשרה שכינתא שריא, כלומר, אם יש עשרה חיילים שראויים להצטרף למנין.

ועיי"ש בילקו"ש לפ' כי תלך דכלול צדין קדושת המחנה לתפילה שלא יהיו נשים וגברים צתערובת [וע' אגר"מ או"ח ח"א סי' ל"ט], אלא בעיני הרחוקת ד"א אלו מאלו, ושמה בצאור הזית רענן (מצעל המג"א) הציין, דשיעור זה של ד"א נלמד מה"א יתירא דכתיב אלל חנה (ריש ס' שופטים), שאמרה לעלי הכהן, אני האשה הנצבת עמכה צוה, והצינו מזה רז"ל [עי' גמ' ותוס' ברכות (לא:)] שלא היו תוך ד"א אחד לשני, אלא תוך האמה החמישית, ועי' משנה ספ"ג דנגעים דמשמע מהר"ש והרע"ב שמה דשיעור ד"א דאורייתא הוא, שזה "מקומו" של המתפלל, וע"פ פשוטו היה נראה שאפילו גבר המתפלל ציחידות צציתו אין לו להתפלל תוך ד"א לאשתו או לאמו ולאחותו, דע"פ פשוטו משמע שחנה התפללה צמשכן שילה ציחידות, ואעפ"כ נוהרה שלא להתפלל תוך ד"א לעלי הכהן.

כשיתחילו לסדר מנינים לתפילה ולקרה"ת מחוץ לצמים, ומסתמא אף הנשים ירצו להשתתף, יש לזהר צוה. וצביהכ"ס נהגו לדקדק שלא מספיק הרחקת ד"א, אלא בעיני נמי מחיצה, אבל אין זה צצחינת מחיצה המתרת, שלפורסו אסור מדרבנן, שדינו כעושה אהל עראי מתחילה צצצת, אלא רק נחשב כמחיצה לנניעות צעלמא, שהפורסו צצצת נחשב כמוסיף על אהל עראי, כי צבר יש צפנים צצית מקצת נניעות, עי' משנ"ב לאו"ח שט"ו ס"ק ה', דצשעת דרשת החכם, דקאמר הוא לאו דוקא, אלא דהוה"נ צשעת התפילה (כן שמעתי מרבנו, ז"ל). ואף דמעיקר הדין קשה להצריך מחיצה כשיתחילו להתאסף להתפלל צצבור צחון, מכ"מ צריכים לזהר שלא יהא נראה כמחקה את המינים, עי' משנה ספ"ב דחולין. ומן הנכון לזהר צוה כשמתפללים צצצע ברכות או צצחונה שירחיקו הגברים ד"א מהנשים.

Davening creates a place of kedushah where the Shechina rests. It is considered a lack of sanctity if men and women daven in the same location. Therefore, when davening outdoors, if the women would like to participate as well, and a mechitzah is not available, there must be a separation of four amos between where the men and the women are standing. Similarly, even when one is davening in their home alone, the men and the women should be four amos apart. This would obviously not be sufficient to satisfy the requirement to have a mechitzah in the shul which demands a bona fide partition.

צבי שכטר
כ"ו אייר תש"פ